

PIÁR FUTÁR

#free
JESUS

„és az igazság szabaddá tesz titeket” (Jn 8, 32)

1721. MÁRCIUS 7-ÉN
SZÜLETETT MEG A
PIARISTA REND
MAGYAR TARTOMÁNYA

EGYÜTT
TANULUNK | **300** ÉVE

Jézustól nem kell a másfél méter távolság

Gyerekkorom húsvétjainak fontos része volt a feltámadási körmenet. Akkor még nem értettem a rítusokat, csak az érzések voltak bennem. Éreztem, érzékeltem. A lassan sodródó tömeget, a hol erősödő, hol halkuló éneket. A szélben felém jutó tömjénillatot. Az erőt, ami a hitből, az emberekből fakadt. És mindig ott volt a találkozások öröme. Ahogy a nagy család tagjai és a barátok a templom körüli út végére egymásra talál, összeverődnek, és az út végét már együtt tesszük meg.

Mostanában jártunkban-keltünkben a covidba botlunk. Óhatatlanul is beköltözik a gondolataink közé. Így van most is, a húsvétra, a keresztútra, a feltámadásra készülve is oda-furakodik. Bizonytalanság van bennünk, nem tudjuk, hogy a megszokott ünnepünket hogyan élhetjük meg.

Ha a keresztutat magam elé képzelem, legtöbbször úgy néz ki, mint egy Fellini-filmjelenet: látom Jézust, vállán a kereszt és körülötte a tömeg. Rokonok, barátok kísérik, és mellettük még sok-sok idegen. Egyedül cipeli keresztjét, de akiket szeret, akik szeretik, ott vannak mellette. Úgy hittem, ennél nehezebb nem lehet a keresztút.

Most a vírus miatti korlátozások idején milyen lenne ez a keresztút? Ki kísérhetné Jézust? Ki lehetne ott vele? Ha cipelni nem is tudják helyette a keresztet, de jó lenne legalább vele lenni. A távolságtartás Jézusra nem vonatkozik.

De még így is érezhetően nagyobb a magány.

Talán valahogy mi is így vagyunk most. Sokszor érezhetjük egyedül magunkat, hogy egyedül kell vinni a keresztünket. Kevés ember kísér bennünket, a már megszokott közösségünk nincs mellettünk, nem áll mögöttünk, vagy nem olyan

formában, ahogy már megszoktuk, és amiből eddig erőt merítettünk.

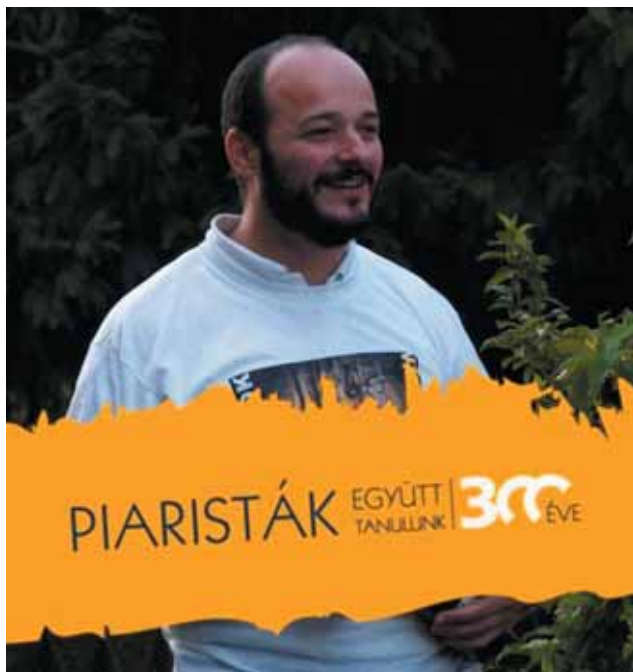
A venisanctén az „újrakezdést” adtam az év mottójának. És hogy hányszor kezdjük újra? Nem tudom. De próbáljuk. Együtt a közösségünkben, együtt Kalazanciussal. Keresve a lehetőséget, hogy távolról segítsük, kísérjük egymást.

A piarista testvériség tagjaként számomra fontos esemény volt a héten: a Piarista Testvériség háromnapos nemzetközi nagygyűlése. Az eredetileg Mexikóba tervezett találkozót csak online tudtuk megtartani. A 75 résztvevő 11 ország piarista jelenléteiből érkezett. Jó volt hallgatni, hogy gyarapodik a piarista testvériség az egyes országokban. És természetesen ezen a fórumon is felbukkant a pandémia, hisz minden országot megtépázott már a vírus. Mégis megerősítő volt újra átélni, hogy nem csak a vírushelyzet köt minket össze. A világ messzi pontjain is vannak testvérek, akiket ugyanaz a küldetés fűt, ugyanazt az álmodják.

Az idén az én keresztutam része, hogy húsvéti nap mint nap üresen látom az iskolát. Mély üresség ez. Az élet hiánya. De a feltámadás adta remény ott van bennem, hogy visszajötök, és újra életet hoztok a falak közé. Mert a vírust hamarosan le fogjuk győzni. Kalazancius pedig mindenkit vár vissza.

Jusztinné Nedelkovics Aliz
igazgató

IMPRESSZUM PIÁR FUTÁR – A szegei piaristák lapja – Megjelenik egy tanévben négyszer – Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. – Kiadó: Dugonics András Piarista Gimnázium – Felelős kiadó: Jusztinné Nedelkovics Aliz igazgató – Szerkesztők: Bali Erika, Bálint Eszter, Hudák Anna, Juhász Ágnes, Krabót Bertalan, Márton Eszter Ágnes, Papp Bence Gábor, Szendrényi Borbála, Zsiga Gréta – Korrektúra: Posztós Ildikó Piroska – Szerkesztőség: 6724 Szege, Bálint Sándor u. 14. – Email: piarfutar@szepi.hu – Kizárólag belső terjesztésre. NYOMÁS E-press Nyomdaipari Kft., Szege, Kossuth L. sgt. 72/B.

KALAZANCIUSRÓL SZÓLÓ DRÁMA KÉSZÜLT A 300. ÉVFORDULÓRA

A kényszerű karantén ötletáradatát és a közelgő jubileum nyújtotta lehetőséget kihasználva Keserű György atya *Iskola az édenkertben* címmel színdarabot írt, amelyet novemberben mutatnak be diákszínjászó csoportjával. A vele készült vilálminterjút olvashatják.

Miért éreztél meghívást arra, hogy drámát írsz, majd előadást rendezz Kalazanci Szent József életéről?

A következő tanévben ünnepeljük az iskola 300. évfordulóját. Gondoltam, ez szép alkalom lenne, hogy a rendalapítóról rendezzek darabot.

Mi az oka annak, hogy éppen most született meg ez a dráma?

A távoktatás ideje alatt nem tarthattunk diákszínpados próbákat. Azt az ötletáradatot, ami belőlem folyamatosan jön, egész egyszerűen befektettem egy Kalazancius-darab írásába.

Mikor láthatjuk színpadon?

Reményeim szerint a következő Patrocíniumon, 2021 novemberében.

Milyen momentumokat emeltél ki Kalazanci életéből? Miért éppen ezeket?

Igazából az érdekelt, hogy a piarista iskola hogyan indult el. Vannak erről mesés történetek, engem viszont az egészek a valóságsgaza érdekelt. Direkt úgy írtam meg, hogy az irónia, a szerencse és az emberi jószándék valami különös együttállásából szülessen az iskola.

Hogyan nézett ki az írás munkafolyamata? Kutattál hozzá, vagy inkább a karaktereket kellett felépítened a fejedben?

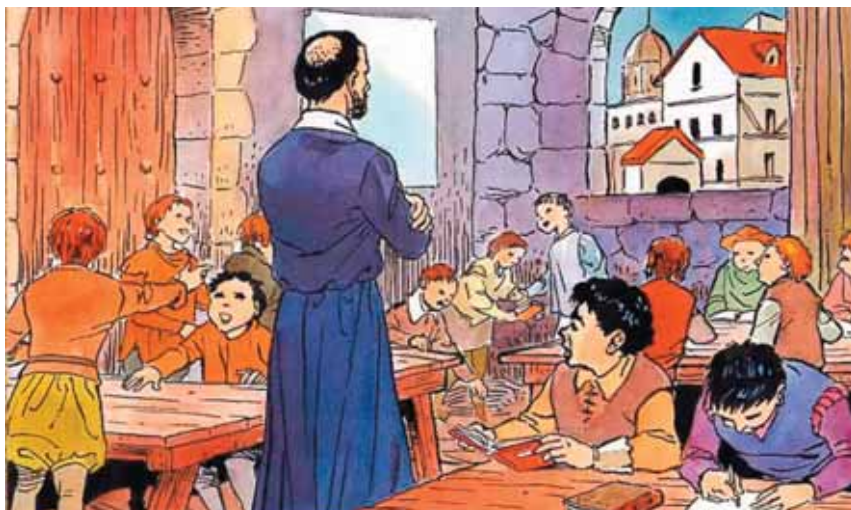
Sokat olvastam Kalazancius leveleit, hogy kapcsolatban legyek az ő „szellemével”. A történet lényegében a darab első jelenetéből bomlik ki, ami valahol az én álmom is a piarista iskoláról. Belevettem olyan karaktereket, amilyen én szeretnék lenni. És természetesen a diákjaim személyiségéből is sokat merítettem.

Eleve diákszínészekre írtad a darabot? Hogyan éred el rendezőként, hogy a főszereplő hitelesen jelenítse meg Kalazancit?

A karantén ellenére januárban behívtam néhány diákszínpadost, hogy a meglevő szövegeket elpróbáljuk. Ez hatalmas segítséget jelentett. Ilyenkor mindig kiderült, hol sántít a jelenet. De az is kiderült, hogy milyen jó kiindulás lesz a szöveg a színpadi játékhoz. És hogy Kalazancius hogy fog felnőni a szerepéhez? Ez még a jövő titka, de az, hogy reverendában fog fellépni, szerintem sokat fog segíteni.

BZ

KESERŐ GYÖRGY: ISKOLA AZ ÉDENKERTBEN

Részlet a Kalazanciusról szóló drámából

Diákok rohannak be az osztályba, kezdődik a hittan óra. Ahogy Glicerio fogadja őket, meglepődve látják, hogy ő van itt, nem erre számítottak.

JUDIT Hogyhogy ma nincs József atya?

GLICERIO A hittanórákat én fogom tartani.

ANTONIO Én abból mindent tudok.

DAVIDE És akkor matek nem is lesz?

GLICERIO Ma nem, József atya felvételiztet a templomban.

JUDIT Közben lehet rajzolni?

GLICERIO Máris rajzolhatsz két fát.

ANTONIO Mit fogunk tanulni?

GLICERIO Ádám és Éva a paradicsomban. *(Erre kitör a nevetés.)* Mit nevettek?

ANTONIO Ha paradicsom, akkor minek kell fa?

GLICERIO Mert itt fognak bűnbe esni. Juditka, te leszel Éva. Antonio, te pedig Ádám leszel.

ANTONIO Miért pont én?

GLICERIO Mert Ádám és Éva testvérek voltak.

ANTONIO Micsoda?! Ők házaspár voltak! Látják, hogy épp arra jön Kalazancius.

DAVIDE Kérdezzük meg József atyát!

GLICERIO Atyám, ez az Ádám és Éva nem volt valami jó ötlet. A gyerekek mindenbe belekötnek.

KALAZANCIUS Kitartás, Glicerio, minden kezdet nehéz. Majd imádkozom érted. *(El.)*

GLICERIO *(kényszeredetten visszamegy)* Rádásul meztelenek voltak.

MIND Áh! *(hőbörögnek, nevetnek)*

JUDIT Ez nem gyerekeknek való történet!

GLICERIO *(felbátorodva)* Pont ez az, hogy akkor még ők is gyerekek voltak. Antonio és Juditka, ugye, hogy néhány éve még együtt fürödtetek, és nem volt ebből gond?

JUDIT De nem házasodtunk össze!

GLICERIO Akkor még ők sem, de ha ők voltak az első emberpár, akkor kivel házasodjanak össze, a kígyóval?

JUDIT *(izgatottan)* Volt kígyó is?

GLICERIO *(beleléssel)* Nem is akármilyen! Olyan kígyó volt, amelyiknek lábai voltak.

JUDIT Lábás kígyó, jaj, de izgalmas. *(Elkezdi rajzolni.)*

GLICERIO Melyik szereplő hiányzik még?

DAVIDE Szerintem Isten.

GLICERIO Davide, elvállalnád ezt a szerepet?

DAVIDE Persze, csak nem tudom, mit kell mondani.

GLICERIO *(nekiadja a könyvet)* Antonio, te már tudsz olvasni, légy szíves, folytasd!

ANTONIO Na szóval egyszer volt hol nem volt, az Óperenciás tengeren is túl...

GLICERIO Haladjunk!

ANTONIO Tehát a paradicsomban élt Ádám és az anyósa...

JUDIT Ádám, én a feleséged vagyok!

ANTONIO ...élt Ádám és Éva.

ANTONIO Csak nagyon bűdösek voltak, mert még nem találták fel a szappant.

GLICERIO Ne nagyon térjünk el, Antonio!

ANTONIO Egyszer, mikor a paradicsomban sétáltak, szembejött velük a kígyó. *(Gliceriónak)* Leszel kígyó?

GLICERIO Hát jó. *(sziszegve)* „Én vagyok a kígyó, és sszembejövök veletek.”

ANTONIO Ádám és Éva megéreztek, hogy a kígyónak milyen jó illata van. „Érzed ezt, Éva?”

JUDIT „Igen, én is ilyet akarok.”

ANTONIO „Idefigyelj, te kígyó, honnan van ilyen jó illatod?”

GLICERIO „Nektek is ilyen szzagotok lesz, ha esztek a fánkrol.”

ANTONIO „Én már ettem!”

JUDIT *(kilépve a szerepből)* Hogyhogy ettel, itt még nem tartunk!

GLICERIO Antonio, te ettél a fánkbold?

ANTONIO Én ilyet nem mondtam!

JUDIT Dehogynem, az előbb mondtad.

GLICERIO Davide, te jössz! *(helyette mondja)* „Hogyhogy ettél a fánkbold, amikor én ezt megtiltottam?”

ANTONIO De nem én voltam!

JUDIT Valaki tényleg megette, mert üres a doboz! Glicerio, te voltál?

GLICERIO József atya azt hiszi, én ettem meg.

DAVIDE És most mi lesz?

GLICERIO Ha nem kerül elő a tettes, ki fog rúgni.

DAVIDE Te jó ég, és akkor hol fogsz lakni?

GLICERIO Majd keresek valami helyet a katakombáknál.

JUDIT Úristen!

DAVIDE Én ezt nem hagyhatom!

ANTONIO Davide!

DAVIDE Glicerio, mi loptuk el a fánkot, amíg te aludtál. És ezt be fogom vallani József atyának is.

GLICERIO Te egy igazi testvér vagy.

ANTONIO Inkább egy lúzer.

GLICERIO Hallgassuk meg, mit mond az Úr! JUDIT „Ugye nem leszel nagyon szigorú!”

DAVIDE „Megbocsátok, de jóvá kell tenetetek!”

GLICERIO „Megígérem, hogy holnap reggel segítünk bevásárolni Donna Elvirának.”

DAVIDE „Rendben van, elfogadom.” *(Mégkönnyebbülten lép ki a szerepből.)*

Megjön Domenico, és elkezd a latinórát.

DOMENICO Köszönöm Glicerio, átveszem őket. Gyerekek, még nem tudunk köszönni, mondjátok utánam: „Laudetur Jesus Christus!”

MIND Laudetur Jesus Christus!

DOMENICO In aeternum, amen.”

Sok jó kis helyen is elfér, de mi történik, ha csak kevés van?

A járványügyi korlátozások hatására nagyon érdekes helyzet alakult ki iskolánkban: a 14 osztály helyett jelenleg csak 2 látogatja az épületet. Akad olyan, akinek testvére online tanul, ő pedig a közös szobából jár be naponta az iskolába. A terepet a 7. és a 8. osztály uralja, és hangulat néha olyan, mint egy félresikerült katasztrófafilmben. Az érintetteket kérdeztük arról, hogyan érzik magukat ebben a furcsa helyzetben. Bálint Eszter (8. A) összeállítása.

Mit érzel azzal kapcsolatban, hogy az iskolánkba csak évfolyamaink járnak (7. és 8. osztály)?

Nagy Emese (7. A): Igazából vegyes érzelmeim vannak. Egyrészt jó, hogy a miénk az egész iskola, nem kell várni a nagyokra az ebédnél, szabadabban tudunk mozogni az intézményen belül, mert nincsenek erre specifikus, szigorúbb szabályok, de így a legtöbb közösségi program is elmarad, így nem nagyon tudjuk megismerni a nagyokat sem.

Miben változtak meg a mindennapjaid ennek hatására?

Börcsök Viktória (8. A): Az év elejéhez képest most legalább ki lehet menni a teremből, lehet szabadon mászkálni a folyosókon, és még néhány osztályprogramot is megtartanak, ha nem is annyit, mint tavaly a tömeges távoktatás előtt. Mivel egész nap az iskolában maszkot kell viselni, kivéve tesiórán és evés közben, így nap végére megfulladások.

Hogyan hatott ez az időszak az osztályközösségre, a tanárokkal való viszonyodra?

B.V.: Mivel jelenleg nincs más az iskolában, így egymást kell elviselnünk, ezért valamennyire összetartóbb lett az osztály. Szerintem a tanárok kicsit szétszórtabbak: őket is megviseli, hogy néhány órájuk otthon, az online térben van, néhány órájukhoz pedig be kell utazniuk ide. Nyilván nehezebb ez nekik, főleg, hogy minden pitiáner dolog miatt őket zaklatjuk. Ám hatalmas pozitívum, hogy a legtöbbjük a dolgozatokat már digitálisan írta. Könnyebb ellenőrizni, megírni, hamarabb tudjuk meg az eredményt, és kevésbé környezetszennyező.

Melyik a legviccesebb, legjobb emléked erről a helyzetről?

N.E.: Talán az a legjobb emlékem, amikor az osztályom nagy részével még az egész lelegején, október végén elmentünk kirándulni Szarvasra és Dévaványára. Valamint a közös osztálykarácsony és a félévzáró bulink is jól sikerült.

Mi a legrosszabb emléked ebből a félig online, félig offline oktatásból?

Benkó Botond (8. A): Sokan használják mostanában a Classroomot, ott adják ki a házi feladatot, feltöltik az órai jegyzetet, érdekességeket. Ám az már nem olyan vicces, amikor felteszik a leckét az új anyaggal karöltve pénteken, és vasárnap este 8-ra állítják a leadási határidőt.

Mit éreznél akkor, ha hirtelen bejelentené, hogy a középiskolák megnyílnak?

N.E.: Biztosan furda lenne, de nagyon örülnék, mert ez azt jelentené, hogy a járványhelyzet javul, és több dolog megnyílna, visszatérnének az iskolai programok, visszamehetnénk a régi osztálytermünkbe (a két évfolyam az 1. emeletre költözött át – Szerk.). Biztosan szigorítanának a mostani iskolai szabályokon, de ez akkor is javulást jelentene, nem?

Mit éreznél akkor, ha minket is távoktatásba zárnának?

B.B.: Szerintem az online oktatás könnyebb, mint ez a rendes fizikai iskola. Akkor kelsz, amikor akarsz, be tudod osztani a hetedet, tudod, mikor lesznek dolgozatok, mit mikorra kell megcsinálni, leadni. Persze, kicsit nehezebb megérteni az anyagot, de nem lehetetlen. Illetve a tanároknak is könnyebb lenne úgy, hogy csak egyfajta módon kellene órát tartaniuk, jobban tudnának fókuszálni más osztályokra is.

Neked melyik tanítási forma volt a kedvenced: a tavaszi teljes online, az őszi szabályokkal teli időszak, vagy ez a félig táv, félig rendes oktatás?

B.V.: Annyiban az őszi időszak, hogy mindenki itt volt, és nem voltunk ennyire szétbontva, ennyire kevesen, nem éreztük üresnek az iskolát. Viszont ez a mostani rendszer annyiban javulást jelent, hogy ki lehet menni a teremből, és lehet mozogni az iskolán belül.

Mit gondolsz, van értelme ezeknek az óvintézkedéseknek (maszkviselés, kézfertőtlenítés, stb.) az iskolán belül?

Jenei Benedek (7. A): Szerintem nem feleslegesek, mert vannak olyan tanárok, akik idősebbek, sokkal nagyobb veszélyben vannak, mint mi, és ezzel jobban oda tudunk rájuk figyelni, ha csak egy kicsit is. A diákok szempontjából talán annyiból nem felesleges, hogyha véletlenül találunk egy covidpozitív családtaggal rendelkező gyereket az osztályban vagy az iskolában, nem kell az egész bagázst hazaküldeni, folytatódhat tovább a tanítás.

A szalagtűző és a szemmosolyok

Tudtam, hogy erről írni akarok... és nagyon jól tudtam, hogy mit nem szeretnék leírni. Azt, hogy „hát ez a covid, komolyan, de elegendem van már, mit tett a szalagavatóm-mal, ki tudja mit fog tenni az érettségimmal, mit tett a végzős évemmel, mit tett az életemmel?!?!?” – Hudák Anna
12. B osztályos tanuló írása.

Ezt nagyon nem akartam, és azt se, hogy „jaj, olyan hálás vagyok, hogy ez összejöhetett, LEGALÁBB EZ! Milyen jó, hogy így ezt meg tudtuk oldani”, nem... ezt sem akartam. És hogy miért? Mert mindenkiben a két dolog közül valamelyik él, és én nem kitűnni akarok, hanem azt szeretném, hogy erről az egészről a gondolataim ne pozitívak és ne negatívak legyenek, hanem különlegesek. Igen, ezt szeretném! Szóval most itt ülök, és gőzöm sincs, mit akarok leírni... lehet, csak elmesélem, mi van bennem.

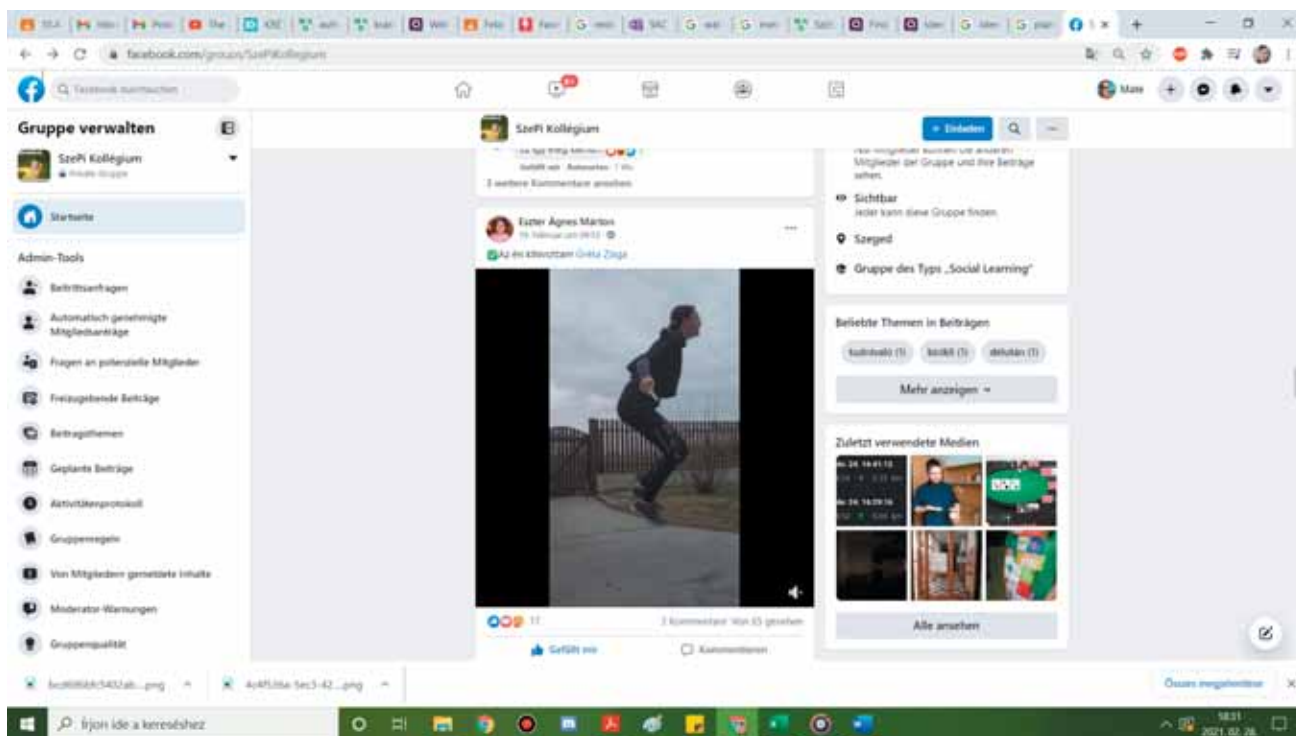
Szombat este, a szalagtűző előtt, ezen gondolkodtam. Előkészítettem a „díszmagyarom”, mondtam egy fohászt, hogy a harisnyám ne szakadjon ki, és azt kutattam, hogy a sálam ott van-e a vállfán a cuccok között. Többször ellenőriztem, mert azért a sál az egy olyan dolog, ami akarva-akaratlanul is otthon marad, ugyebár. Elővettem a maszkom, és elkezdtem gondolkodni azon, milyen lesz a holnap... És csak úgy jöttek az érzések, megérzések, előérzetek, meg ilyenek. Elképzeltem azt, ahogy majd ott állunk, ahogy majd megnézem, hogy vajon-vajon mindenkinek jó-e a cipője, és elég hosszú-e a szoknyája. Ahogy majd besüt a nap a templomba, és láthatatlan mosolyokat érzek majd a szemekből. Eszembe jutott, hogy szeretem a szemmosolyokat. Sokat tudnak adni, talán többet, mint a szép és fogas mosoly.

Másnap... Fura volt az a sok ember, arcok, akik az „enyémeim” de már tényleg rég nem találkoztunk (persze csak ha nem az online köntösös, álmos ember-

fejekről beszélünk). Amikor megláttam Hannát, komolyan éreztem, hogy „na, most már igazán együtt van a csapat!”. Bevillant a megérkeztem érzés, ami valami olyasmi, amikor érzem, hogy jó nekem itt lennem, hogy anyukám is ezt képzelte el nekem, ide gondolt. Örülök, hogy egy szentmise keretein belül zajlott minden. Örülök, hogy Tózsér tanár úr tartotta a szentmisét, és az akkor

megfogalmazódott gondolatiért hálás leszek, amíg csak emlékezni fogok rájuk. Egy egy „mosolytalan” mosoly, csillogó szem, egy ölelés, egy simogatás, egy kézfogás... ez maradt nekünk, ez, ennyi. És nem ettől lesz ez az év negatív vagy pozitív, és mi se leszünk ettől se negatívak se pozitívak, nem... Mi különlegesebbek leszünk! Hála Értetek!

40 napos kollégiumi kihívás

A nagybőjt megfelelő idő arra, hogy egy kicsit elcsendesedjünk, odafigyeljünk magunkra, leszokjunk rossz beidegződéseinkről, vagy hogy kipróbáljunk valami újat.

A mi prefektusaink új kihívást találtak ki nekünk erre a 40 napra. Nagyon egyszerű, de mégis kicsit összeráz minket, hiszen az online oktatás kezdetével a kollégiumi kapcsolatok többsége megszakadt.

– Márton Eszter Ágnes írása

A kihívást egy prefektus – Zakar Máté tanár úr – hirdette meg február 17-én. Feltöltött egy videót, ahol 10 fekvőtámaszt csinál, majd kihívott egy tanulót, hogy csináljon meg 10 dekázást, aki másnap megosztotta a saját videóját, és szintén felkért egy tanulót. A feladatot lehet passzolni, ha valaki valamilyen oknál fogva nem szeretné teljesíteni, de eddig mindenki megugrotta a lécet. Nagyon fontos, hogy a kihívás mozgásos jellegű legyen, ne legyen megalázó és túl nehéz az adott tanulónak. A kihívás mottója: „Mozdulj meg!”

Eddig 8 diák videóját láthattuk. A dekázáson kívül ugrókötelezés, négyütemű fekvőtámasz, felülés, félperces plank, fekvőtámasz, guggolás és futás szerepelt a repertoáron. Bárkit ki lehet hívni – diákok, prefektust –, ezért mindennap izgulhatsz vagy retteghetsz, hogy te leszel a következő.

Reméljük, a feladatok színessége és a diákok kreativitása ki fog tartani a hátralévő időben. Várjuk a fejleményeket, és hátha a tavasz közeledtével egyre többen ki tudnak mozdulni a házból, akár a kihívásnak, akár a jó időnek köszönhetően. Mindettől függetlenül már nagyon vágyunk vissza a kollégiumba, hogy újra izgalmas estéket, reggeleket és közös programokat tölthessünk együtt.

PANDÉMIA ELŐTTI TÖRTÉNETEK

„Még régen, a karantén előtti szép időkben” – kezdik egyre gyakrabban a diákok a sztorizgatást. Vajon ebben az évben visszatér-e az iskolai élet a régi kerékvágásba? Nostalgiként néhány covid előtti történetet gyűjtöttünk össze, bízva abban, hogy idén is gyarapodhat ezek száma. – Szendrényi Borbála (10. B) cikke

Teszizni voltunk két osztálytársammal a Vadasparkban. Négy órán keresztül gereblyéztük a faleveleket az út mentén, és talicskáztuk be őket az erdőbe, hogy ott szétszórjuk. A végére teljesen kifáradtunk, és volt egy üres talicskánk, amit vissza kellett tolni a helyére. Hogy feldobjuk a hangulatot, kitaláltuk, hogy valaki üljön bele, amíg megyünk visszafelé (ez voltam én). Ahogy a talicskában ülve toltak vissza, az emberek jobban megnéztek minket, mint a fókákat, amelyek mellett elhaladtunk.

Osztálykirándulni voltunk. A szálláson több iskola is volt rajtunk kívül. Éppen társasoztunk, amikor beriasztott a füstérzékelő, hogy tűz van. Mindenkinek ki kellett mennie az épületből. Végül kiderült, hogy csak azért indult be a riasztó, mert a szobánkban voltak páran, akik ott maradtak beszélgetni, és az egyikőjük

nekiállt kísérletezgetni, hogy beindul-e a tűzriadó a dezodortól... hát beindult.

Nyár volt, nálunk voltak az osztálytársaim, átjöttek grillezni. Rengeteg húst süttöttünk, többet is, mint amennyit meg bírtunk enni. Az egyik haverom feldobta az ötletet, hogy úgyis közel vagyunk Barkos tanárnőékhez, vigyünk át nekik kóstolóba. Persze mindenki beleegyezett, így átmentünk hozzájuk egy tányérnyi grillezett hússal. A tanárnő örült nekünk nagyon, és persze meg is lepődött, aztán behívott minket hozzájuk, és körbevezetett a festményeik között. Utána megkínált minket limonádéval, és jókat beszélgettünk vele.

Egyik nap dolgozatot írtunk egy olyan tárgyból, amire éppen akkor senki sem tanult. Természetesen valahogy meg kellett oldanunk a helyzetet, ezért apró „emlékeztető cetliket” kezdtünk el írni

egy lapra. Amikor kész lett, fel akartuk darabolni, hogy mindenkinek kéznél legyen, de nem volt senkinél olló. Ollónk nincs sosem, de bicska mindig van, ezért azzal daraboltuk fel szünetben a puskacetliket. Akarom mondani, a jegyzeteket.

A sítáborban egyik nap ellopták az egyik srácnak a botját. Kapott egy másikat helyette, hogy ne kelljen bot nélkül mennie, de azt pedig sikeresen eltörte. Ezen röhögtünk egész este.

Sítáborban utolsó nap, amikor már mindenki összepakolt, és készen állt a délutáni indulásra, a táborhely közösségi terében elfoglaltuk a kanapét, a foteleket, és beültünk a tévé elé, amiben a mai napig nem tudjuk, hogy milyen film ment. Először is, mert szlovákul volt, de az elhanyagolható problémának tűnt, másodsorban, mert egy terhes férfiről szólt. Fogalmunk sincs, hogy mi volt a film lényege, de nagyon élveztük, mert elkezdtük a saját kitalált verziókkal szinkronizálni, és azon röhögtünk végig. Teóriákat gyártottunk, és tippelgettük, hogy ki a gonosz, és ki a jó, meg hogy egyáltalán miért történik az, ami.

Járvány idején sem hallgatnak a múzsák

Hiszen akkor telik meg igazán a búzsák – fejezhetnének be egy eléggé gáz rímmel a mondatot. De nem fejezzük, mert ennél sokkal jobbakat virítottak diákjaink, akik a vers- és novellaíró pályázatra küldték be műveiket. Ezekből közlünk egy válogatást, persze előtte rendszeren eldicseszkünk a különböző kategóriák helyezettjeivel.

VERS KATEGÓRIA:

1. hely: Krabót Bertalan (8. A)
2. hely: Monostori Dorina (12. B)
3. hely: Kopasz Helga (11. B)

NOVELLA:

1. hely: Juhász Ágnes (10. B)
2. hely: Szalma Kanapriya (12. C)
3. hely: Bálint Eszter (8. A)

SZONETTÁTÍRAT KATEGÓRIA:

Tarcsa Soma (12. C)

MESE KATEGÓRIA:

Tripolszky Eszter (7. A)

KÜLÖNDÍJASOK:

- Márton Eszter Ágnes (9. B)
Papp Ádám (9. B)

Krabót Bertalan: Tizennégy éves lettem én

Tizennégy éves lettem én,
A világ eme szegletén.
Hip-hip
Hurrá!

Közben a világ feje állt,
De forgok s a kép helyreállt.
Fura
Duma.

A villamoson: „Hat éven
alul maszkot fel, e vészben.”
Odább,
Tovább.

Mindenhol maszkos emberek:
„Világvégefilmbe lehetek?” –
Kérdem,
Érzem.

Azonban, hogy ez nem álom,
Ez valóban az én károm.
Nem film.
Sansz sincs.

A biztos győzelemre nem lesz
Megkönnyebbült ébredés, csak
tesztek...
Nesztek!

Nagy karácsonyi vásárok?
Nem túl jók a kilátások.
Otthon,
Itthon.

A Budapest Noir előtt
Teával s gonddal, mi túlnőtt,
Írok
S bízok.

Juhász Ágnes: MÓKUSKA

Minden hétköznap ugyanazzal a busszal jártam haza az iskolából. Szerencsésebb napokon még ülőhely is jutott nekem, de azt sem bántam, ha egész úton állnom kellett. Hozzászoktam, hogy heringként nyomorogjak az ajtó küszöbén, muszáj volt túrnöm, ha egészre haza akartam érni. És utáltam, ha bárki megkísérelte ezt nehezebbé tenni.

Aznap ez kiváltképp meglátszott rajtam, mikor a gyakszis tanár eldöntötte, hogy dupla órát tart nekünk. Pénteken el kellett utaznia, de a szünet előtt mindenképpen meg akart tanítani nekünk néhány új tálalást, és kíváncsiskodott, milyen képet vágunk az ötletéhez. Elkészítette mind a négy fogást, és még meg is jegyezte, mennyire eltorzultak az arczimaim tálalás közben. Számoltam a perceket. Pontosan tudtam, melyik pillanatban futott be a buszom a megállóba, és hány másodpercre rá indult el a körforgalom felé, nélkülem. Annyira még soha az életben nem gyűlöltem gyakorlaton lenni.

Az óráról kiérve nem engedtem, hogy bárki is hozzám szóljon. Úgy éreztem, ha valaki megtenné, véletlen még fel találom pófozni, annyira égett a tenyerem. A barátnőim nem is

próbáltak elérni, a zebránál elbúcsúztak tőlem, és mentek a saját kis peronjuk felé. Nem hiába ismertek ők a legjobban. Negyven perc. Negyven percet csúszott az életem, és jövő hét csütörtökig ezt a csúszást semmi sem tudta visszaállítani. Hét kerek napig szenvedhetek majd azon, hogy túléljem valahogy.

A busz befutott, és felszálltam rá. Körülnéztem, az egész járaton egyetlen egy szabad hely volt, valami dúdoló mogyoróbokor mellett. Még egyszer körülnéztem, hátha valami vicc az egész, és igazából foglalt a hely, csak valami olyan törpe kuporog a bokor mellett, aki teljesen beleveszik a dohos textilbe. Közlebb küzdöttem magam, de a hely tényleg üresen várt rám. Nagyon jól tudtam, mi jön ezután, és igazam volt. Amint leültem, az egész busz suttogni kezdett mögöttem. Én is tisztában voltam a buszos tabukkal, engem viszont pár íratlan szabály nem tudott megállítani. A széken nem ült senki. Akár helyben átkot is szórhattak volna rám, én akkor sem lettem volna hajlandó behódolni az undorító pillantásainak. Egy vörös nő volt az egész fókolomposa. Még embert nem láttam annyi megvetéssel az arcán, mint azt a homárt elöttem.

Az ölembé vettem a táskám, és kinyitottam az első zsebét. Nem érdekelt, hogyan néztek rám. Álljanak csak, ha jólesik nekik, irigykedni is megvan az okuk. Gyorsabb voltam náluk. Ha máskor helyet akarnak szerezni maguknak, kövessék a példámat.

– Mikor száll le a néni? – kérdezte a mellettem ülő mogyoróbokor.

A táskám majdnem lecsúszott a lábaimról. Kerek szemekkel néztem a bokorra.

Egy kiskölyök volt az, egy igazi mókuskölyök. Barna tincsei a homlokába lógtak, és apró kis fogaival az ajkait harapdálta. Nagyvonalakban ennyivel elégedett is voltam vele kapcsolatban. A pénztárcámat tuszoltam a zsebembe, addig várnia kellett a válasza, amíg be nem húztam a cipzárt.

– A végállomáson – válaszoltam. – Nem vagyok néni.

Az előttünk álló vörös nőnek megmozdultak az orrlyukai. Én nem célozgtam, de tessék, tessék csak vádolni. Mit érdekel engem, csak hagyja már abba a folyamatos bámulásomat.

A mókuska egyáltalán nem sértődött meg. Udvariasan felújta az arcát, mintha csak diót akarna kivenni belőle.

– Akkor jobb lesz, ha cserélek a nénivel. Nekem a hattúknál kell leszállnom.

Nem tettem rá több megjegyzést, egyszerűen csak morogtam egyet, némán és tompán. A mókuska ennyiből meg is értett engem, mint gyerek a gyereket.

Felhúztam magam a korláton, és megemeltem a táskámat, amíg kicsúszott a mögöttem lévő ülésre. Ledobtam magam az ablak mellé, és megigazítottam a holmijaimat. A nő továbbra is engem figyelt. Úgy tettem, mint aki észre sem veszi, közben az egész úton csak átkoztam magamban.

– Néni, le tetszik nekem írni valamit?

Oda sem figyeltem rá. A lámpát néztem, mikor akar végre zöldre váltani.

– Néni.

Egy adag levegőt fújtam ki magamból. A busz elindult, és a mókuskához fordultam.

– Mégis mit?

– Azt, hogy idő. Ide, a kezemre.

Nem értette, miért haboztam, talán észre sem vette. Az előttünk álló nő viszont mélyen lenézett érte. Még jó, hogy az ő véleményével nem is akartam foglalkozni.

Egy patikás tollat nyomott a kezembe, és az orrom alá nyomta a tenyerét. Nem boncolgattam tovább a kérését. A gyerek az gyerek. És ha ettől majd békén hagy végre, legyen hát.

Megfogtam a tenyerét, és ráfirkantottam a három betűt. Görbék lettek. A D hasa meg is csúszott a kölyök egyik középcsonkján, de ez nem igazán keserítette el egyikünket sem. Ő boldog volt, hogy rápiszkítottak a kezére, engem pedig már alsóban meg akartak buktatni szépírásból. Most sem sikerült meghazudtolnom magamat.

A mókuska udvariasan megköszönte a közreműködésem, majd zavartalanul folytatta a megszakított koncertjét.

„Tik-tak-tak,
Tiki-taki-tak,
Az egérke az órára felszaladt.”

Egy pillanat volt, amíg elmosolyodtam. Akkor sem örömből, inkább csak rosszindulatból.

A gyerekek furcsák. Nem érdemes tovább gondolkodni rajtuk.

A busz megállt, és a mókuska felpattant a székről. Az ajtóból mintha köszönt volna nekem, de csak valami elmosott motyogást hallottam. A mai napig nem fejtettem meg, mi vett rá, hogy mégis a kölyök felé forduljak, de azután, amit láttam, ha visszamehetnék az időben, akkor sem tennék másképp.

A mókuska ott állt az ajtó másik oldalán, abban a pillanatban csukódott rá a két üveg. Ingegetett nekem, és a kezében pedig ott lengett a bevásárlólistám. Eszem ágában sem volt visszainteni neki, olyan gyorsan kaptam a hátizsákomba, ahogy csak a cipzáram engedte.

A nő végig mosolygott a vörös parókája alatt, miközben előkaptam a tárcámat. Hogy pukkadna szét a homáros táskájával együtt, képes volt végignézni, ahogy meglopos egy ilyen taknyos kiskölyök, és közben egy szót sem szólt... Ember az ilyen? Ez várja el tőlem, hogy átadjam neki a helyem? Nem, azt lesheti... Ezek után várhatja, mikor állok fel bárkinek is.

Elkezdtem kipakolni a tárcám tartalmát, és egészen elképedve értem a számolás végére. Kétszer is újrakezdttem, ez volt az első alkalom, hogy kételkedtem a matematikai képességeimben. Harmadjára is ugyanannyi volt. Egy forint sem hiányzott belőle. A kölyök egyedül a listát vitte el, amit még múlt héten írtam, azóta hervadt a tárcámban.

Morogva tuszoltam vissza a kezembe gyűrt bankókat. Éreztem, hogy a homárnő engem méreget, ez volt az első alkalom, hogy hagytam a tekintetemet összeérni az övével. Az arca ugyanazt mondta, amit a józan eszem. Ez csak egy beteg kölyök. Legjobb lesz, ha nem szólok bele a játékaiba.

Ehhez képest a másnapom egy teljesen más világban töltöttem. Nem figyeltem az órákon, egyszerűen senki sem tudta lekötni a figyelmem. Mindig egy perccel előrébb jártam, szünetben már az órán ültem, számonkérésnél át sem néztem a feladatokat, a szemem előtt a beadás pillanata lebegett, utaztam az időben. Elhagytam a jelent, a jövőmben jártam, megállás nélkül rohantam, egyre csak előre. Ezt a leválást az ebédelőben sikerült igazán éreznem, mikor a testem az aula végében várta a sorát, a lelkem viszont már a tálcáját csúsztatta az üres sínek közé, és önelégülten intett, miközben elhaladt mellettem. Mire felszálltam a buszra, a másik felem már a körforgalomból nevetett az arcomba. Harminc perc a mai napra. Másfél óra az egész hetemre.

Nem néztem körbe, már csak azért sem. Ha volt is hely, nem tudtam róla, nem is foglaltam el. Ilyenkor az embernek annyira elege van, hogy még arra is képtelen, ami után annyit panaszkodik. Kapaszkodtam a busz küszöbén, lássák csak az emberek, érezzék át, mennyire rossz nekem.

A homárnő érezte. Ott állt a mozgássérültben, és villámokat szórt felém a szemével. Ismerős dúdolás hangzott fel előtte, amire kénytelen voltam figyelni. Az ének szólt, a helyén viszont nem nőtt mogyoróbokor. Egy nő ült a széken, mellette pedig egy barettes férfi, csatos bőrtáskával. Nem volt bokor, és nem is volt mókuska.

Ismét eszembe jutott a mókuskölyök. Egészen eddig fel sem tettem magamnak a kérdést, hogy mégis mi szüksége lehetett a bevásárlólistámra. Akkor lophatta el, mikor éppen a kezére írtam, ehhez kétség sem fért. De miért lopta

el? Véletlen lett volna? A pénzem akarta, csak mellényúlt? És miért pont idő? Mi dolga lehet egy taknyos kis kölyöknek az idővel?

A következő megállónál felemeltem a fejem, és azt hittem, helyben összeesem. A mókuskölyök volt az, ott integetett az üvegen túlról. Egy szót nem tudtam volna kinyögni, úgy bámultam, mint aki soha életében nem látott még gyereket gesztenye szemekkel. Egy szakadt papírt lengetett előttem, látszott rajta, hogy sietve tépték ki a jegyzetömbből. Egy újabb lista volt az, de elolvasni már nem maradt időm. Elindult a busz.

Egész fizikán nem tudtam koncentrálni, imádkoztam, hogy ne szólítsanak fel. A földrajz tanár is szóvá tette, ha unom az órát, a folyosón sokkal izgalmasabb.

Nem is ettem, órák után azonnal rohantam a megállóba.

Éppen kértem a sarokra, mikor a busz megérkezett. A lábam még a küszöbre sem ért, a tekintetemmel máris átfé-

sültem a teret. A homárnő már megint elfoglalta a mozgás-sérültet, az izléstelen ridikülje ott lógott az ablak párkányán. Nem érdekelt, a mókuskát kerestem, de a helyét ismét a barettes férfi foglalta el. Nem volt a buszon, világos. Talán végre sikerült bevásárolnia.

– Segítesz nekem?

Kis híján nekiugrottam a mellettem álló harmadévesnek, amint meghallottam a mókuska vékonyka hangját.

– Neked, én... Miben? – kérdeztem zavartan.

Elmosolyodott, és a mogyoró szemei felcsillantak.

– Holnap gyere el velem a hatyúkig. A következővel.

Mire visszakérdezhettem volna, a barna gombolyag már el is tűnt az összepréselődött tömegben. Legközelebb a székek mellett bukkant fel, a régi helyénél, most a barettes férfi mellett. Tik-tak-tiki-tak, az apró ujjak felpattintották a bőrtáska csatjait, és lassan belefolytak a zsebbe, de úgy, hogy azt

rajtam és a homáros nőn kívül más ugyan észre sem vette. A kézfeje elmerült, de mikor pár pillanat múlva újra előbukant volna, egy szőke nő beállt a látóterembe. Csak akkor láthattam ismét a mókuskát, mikor már az ajtóüveg másik oldalán állt, kezében egy bevásárlólistával.

Csak másnap reggel jöttem rá, a mókuska mit is értett „következő” alatt. Azt akarta, hogy ne rohanjak a legközelebbi járatra, hanem várjak türelemmel, ameddig meg nem érkezik a következő. Ez egy órámba került volna. Hatvan értékes perc az életemből, ami alatt számtalan hasznos dolgot tudtam volna csinálni, például tanulni a lecke záróra, a szódolgozatra, a felelésre... Mégis egyértelmű volt, mit kell tennem.

A csengő megszólalt, pontosan akkor, mikor a falon katógó óra mutatója a hármas közepébe ért. Az osztály kioldalgott a teremből, együtt vonultunk az ebédlőig. A végzősök mind beálltak elénk a sorba, viszont engem akkor ez egyáltalán nem tudott bosszantani. Ráértem.

Átballagtam a zebrán, és beálltam a megállóba. Tíz perc múlva a buszom ki is dugta az orrát az áruház előtti bokrok mögül. Beoldalgott a megállóba, és lefékezett, pontosan előttem. A buszon nem volt fent sem a barettes, sem a homárnő. Nem is számítottam rájuk.

A busz kített a hattúknál. Leültem a megálló emelvénye mögé, és a tó élővilágát figyeltem. Tucatnyi ember sétált el mellettem, és egy sem tudta, mi tett annyira boldoggá. Csak most vettem észre, az emberek mennyire összehajtják az arcukat, miközben végigmennek az utcán. Fel sem tűnnek nekik a galambok, amik leszállnak a tó partjára, és nem csodálkoznak el azon, a hattújuk mennyire gondtalanul lebegnek a víz felszínén. Egy kutya szaladt végig a kavicsos tóparton, a galambok pedig hullámban csapták fel a szárnyaikat.

– Mehetünk?

Nehezemre esett kiszakadni a hattújuk világából. A mókuska ide-oda billegett a talpán, én pedig bólintottam.

– Mehetünk.

A mogyorószemek felcsillantak. Megragadta a kezem, és kivezetett a megálló zümmögéséből.

Csendben haladtam végig a part mentén, lassan a hattújuk is eltűntek mögöttünk. Kertvárosi környékre értünk, cipőcskéi hang nélkül ereszkedtek a járda kátyúiba. Rajtuk kívül egy lélek sem járt az utcán, az autók fékhangja eltompult az alacsony házikók között. Még soha életemben nem jártam a város ezen részében.

Egy megzuhanat ház mellett állított meg engem. A mókuska elengedte a kezem, és egy felszakadt papírt dugott az orrom elé. „Kenyér, joghurt, sajt, méz, papucs, fertőtlenítő, margarin.” Ezt írták rá, elnyújtott, úrias betűkkel.

Elmosolyodtam.

A mókuska a papírra bökött, majd megmutatta a kezét. Felismertem rajta a saját kézírásom.

Átvettem a papírt, és a hátizsákomért nyúltam. Elhúztam a cipzárt, kivettem a tolltartómat. Kiválasztottam a legszebben fogó zöld tollamat, ahogyan az ujjaim hozzáérték a borításához, éreztem, mekkora tettet fogok vele véghez vinni.

A vonalak nekinyomódtak a falnak, ahogy a tollban lévő golyó ráeresztette a színes tintát. Derékszöveget zártak, egyik a másik után, majd a nyomásnak egy emeléssel vége szakadt. Néhány barna esőcsepp szívta be magát a papír rostjai közé. Következőnek egy egyenes karót rajzoltam. A karó teteje felnézett az égbe, a medence rágörbült a vonal végeire. A következő egy kör volt. Ügyeltem rá, hogy mindegyik folt teljesen koncentrikusra húzódjon. A füleket a legnagyobb precizitással szúrtam a gombóc fölé.

Még egy utolsó pillantást vettem az elkészült művemre. A mókuska felkacagott, mikor a papír újra az ujjai között lenggett.

Kenyér, joghurt, sajt, méz, papucs, fertőtlenítő, margarin, IDŐ.

A mókuska ugrált örömeiben, és felszökdécselt a megzuhanat ház lépcsőfokain. Utoljára akkor láttam a mogyoróbarana szeméit, mikor a kilincset szorítva visszapillantott rám. Intettem neki. Belépett az ajtón.

– Hála az égnek, pont idejében – hallottam belülről, mikor a párkányhoz húzódtam – Már azt hittem, elszőktél.

A hang éle keményen vágott lelassult világomba. Edények zománca ütközött a földnek.

– Mami nézd, hoztam neked valamit! – A mókuska hangja volt. Felismertem. Egy időse nővel beszélgetett.

Gyereksírást hallottam az emeletről.

– Megnézem később, most nem érek rá – felelte a nő. – Persze ha az időt boltban árulnák...

– Ott árulják... – suttogta mókuska. – Mami, nézd, ott árulják...

– Édes Istenem, már megint egy újabb fecni... – A hang meghajlott, és egyre messzebb került. – Ne foglalkozz ilyenekkel, inkább menj fel játszani.

A mókuska nem adta fel.

– Figyelj, mami... – kezdte újra. – Figyelj, én megvettem neked az időt...

Ekkor egy papírdarab repült el a fejem felett. Megperdült a levegőben, mégis kényelmesen elolvashattam a rajta görbülő feliratot, a saját ráérős, lomha tempómban.

Kenyér, joghurt, sajt...

A szél fúvása hirtelen abbamaradt. A tócsák víztükre, amiben pillanatokkal ezelőtt még az esőcseppek által húzott karikák gyűrűztek, teljesen kisimult. A járda macskaköveire pillantottam, de a víz nem verődött vissza róluk. A barna cseppek, a szálló madarak, a lista, mind megálltak a levegőben, és a házból kiszűrődő gyereksírás finom nevetéssé változott.

A pályázat további, díjazott alkotásait következő lapszámunkban közöljük.

Lesz-e még iskolabüfé valaha?

Büfésünket, Farkas Árpádot kérdeztük arról, hogyan éli meg a kényszerű bezárás időszakát, és tervezi-e újranyitni ételkészítőkészletünket a járvány lecsengése után.

Eredetileg szakács voltál. Hogyan jött a büfé?

Shakács a szakmám, 1980-ban végeztem, de a vendéglátó és üzletvezető iskolát is kijártam. A vendéglátásban szinte minden ágazatot kipróbáltam az elmúlt 15 évben. Volt gyorséttermem, a feleségem cukrász, közösen próbáltunk sütitőboltot csinálni, utána jött ez a sulibüfé.

A vendéglátásban mindenkit rosszul érintett a covid. Van-e, volt-e esetleg az elmúlt egy évben másik „pénzügyi lábadozás”?

Lényegében nincs. Nézd, egy év alatt gyakorlatilag kb. 60-70 napot dolgoztam, most szüneteltetem a vállalkozásom: nincs költségem, de bevételem sincs. Sajnos állambácsi nem támogat egy kanyi vassal sem... még szerencse, hogy az iskola sem kéri a bérleti díjat, így nem kell fizetnem oda sem.

Számokra a nyitás vagy a pénzügyi támogatás lenne a jobb megoldás?

Természetesen a nyitás, de a kimaradt évetem senki nem fogja nekem pótolni, és felértük az összes tartalékunkat. Tö-lünk nyugatabbra ezt úgy oldották meg, hogy a vállalkozó, akinek a pandémia miatt 0 a bevétele, komoly támogatásokat kapott. Kértem a kormányhivataltól egy kis alamizsnát, 22800 Ft juttatást, amíg nincs munkám. Nem kaptam meg azt sem, mert a feleségem vállalkozó, és azt hiszik, a bőrünk alatt is pénz van. Tortákat készítek rendelésre... de mivel nincsenek bulik, neki is csak dög a vállalkozása.

Amint újra nyitás lesz, számíthatunk újra az iskolabüfére?

Természetesen, ha az iskola indul, akkor a büfé is üzemelni fog.

Krabót Bertalan, 8. A

Mikor Cili néni belazul

A járványügyi intézkedésekről szóló tájékoztatón többször hallhattuk Müller Cecília tisztifőorvos szájából az oltakozik, oltakozni szavakat, amelyeket sokan újnak és egyúttal helytelennek ítélték meg, sőt akadtak olyanok, akik tiltakoztak a használatával szemben. – Bali Erika öregdiákunk írása

Maga a szó korántsem olyan új, mint ahogyan azt gondolnánk. Az Édes Anyanyelvünk nyelvművelő folyóirat már 2019 első felében közölte (2019/2. szám), rétegnyelvi kifejezésként kategorizálta, az orvosi szakma egyik szlengszavaként mutatta be. Határ Győző kortárs író műveiben már a múlt évezred végén megjelent a kifejezés ilyen-olyan formában (*Engesztelő, Tükörírás* c. művek).

Mit is jelent ez a kifejezés? *Oltakozni* annyit tesz, mint beoltani magam valamivel valami ellen. Balázs Géza (2020) az e-nyelv-magazin.hu-n közzétett posztjában példamondattal támasztja alá, hogy ez a kifejezés lényegretörőbbé, rövidebbé teszi a kommunikációt. A „Pista beoltatja magát influenza ellen” mondatnál jóval egyszerűbb a „Pista oltakozik influenza ellen”. Ilyen egyszerű lenne a helyzet? Egyszerűen spórolunk a szavakkal?

Hogyan maradhat meg mégis ugyanaz a jelentés? Amit ki akar fejezni a beszélő, hogy őt valaki (orvos) beoltja, tehát beoltatja magát azzal a valakivel az adott betegséggel szemben. Ehhez előbb meg kell vizsgálni, hogy a beoltatja magát kifejezésünk miképpen működik. Az *olt* egy tárgyias ige, tehát csak azt tudjuk meg, hogy kit vagy mit oltunk be, ezzel szemben a *beolt* már kissé konkretizálja, hogy nem egy növényről, például fáról, hanem egy állatról vagy emberről van szó. Ahhoz, hogy tudjuk, ezt nem a cselekvő hajtja végre, ki kell fejeznünk egy műveltetést, így jön létre a beoltat kifejezés, amely egy passzív igenemű alak. Ha az oltást azon végzik el, aki az oltás kezdeményezője, tehát például Mariskát oltják, nem pedig Mariska kutyáját, akkor *Mariska beoltatja magát*. A mai helyzetben szinte elhanyagolható, hogy mivel oltatjuk be magunkat, hiszen annyit halljuk a Covid-19 kifejezést, hogy mindenki az ez elleni vakcinákra asszociál, tehát a vonzat feleslegessé vált.

A *beoltatja magát* tehát egy műveltető és visszaható szerkezet, amelyhez képest az *oltakozik* rendelkezik árnyalatnyi különbségekkel. Egyrészt nincs jele műveltetésnek, ezáltal eltűnik, hogy magát az oltást egy orvos adja be nekünk, lényegében nem fontos. Másrészt a visszaható mivolta is elhalványul, így olybá tűnhet, hogy ez a kifejezés egy egyszerű ikes ige. Az ikes igék gyakran történetet fejeznek ki (*esik, hullámzik, havazik*), így ez az ige is arra hivatott, hogy az oltás megtörténtéről tájékoztasson.

Ami még érdekes lehet a kifejezés születését illetően, hogy Müller doktornő orvosi szlenget használt a sajtótájékoztatóján. Ez azonban nem elítélendő, hiszen globális tendencia, hogy a szlenghasználat és a kötetlenebb nyelvi formák egyre inkább bekerülnek a formális nyelvhasználat színtereibe (hivatalok, iskola, rendelőintézetek stb.). Maximum furcsának, kissé idegennek tűnhet számunkra, mivel nem sok olyan ikes igénk van, amely ennyire komplexen állna össze, és egyetlen szóban ennyi jelentésdarabkát tudna magába foglalni. Az *oltakozással* tehát nemcsak immunrendszerileg, hanem nyelvilag is gazdagodunk.

Öregdiákjaink az egyetemi mozgalom élén

Körmendi Zoltán és Papp Bence öregdiákjaink a szegedi egyetemi hallgatói mozgalom nélkülözhetetlen tagjai lettek néhány hónap leforgása alatt. Először az egyetemi névváltoztatást akadályozták meg, most pedig az autonómiáért küzdenek. Papp Bence beszámolója következik arról, hogyan lesz egy matekórai szabotázsból az SZTE polgárainak életét meghatározó kezdeményezés.

Gyűjtünk társakat, alakítsunk kapcsolatokat, és szervezzünk közösségeket! Régebben Dékány tanár úr az esti imákon azt mondta nekünk, hogy a közösen elmondott imák erősebbek, mintha egymagunk próbálnánk önkényesen szembeszállni a nehézségekkel. Azért ebben lehet valami, hiszen 10+1 emberrel jóval könnyebben szerez gólt az ember, mintha csak egyedül lébecolna a pályán.

Ezen elv mentén 2019 márciusában létrehoztuk azt a Veritas Virtus Libertas (Igazság, Bátorság, Szabadság, továbbiakban VVL) nevű egyetemi hallgatói csoportot, amelynek már több mint 3300 követője van a leghíresebb szósölmédia-oldalon. A nem hivatalos hallgatói tömörülést – amelybe immáron oktatók, kutatók, professzorok és rengeteg egyéb csoport is beletartozik – Körmendi Zoltán és jómagam alapítottuk. Nem gondoltuk, hogy a Rácz tanár úr matekórai ellen elkövetett szabotázsaik idáig fajulnak. Zoltán most a negyedik évét gyúrja a bölcsészettudományin, magyar-töri tanárképzésben, én pedig az ötös magyar szakos (nyelvész) diplomám után átsunytogtam a pedagógusképző karra, és most óvóbácsinak tanulok.

Hogy miért nem maradtunk nyugton a hátsónkon? Mert minél többet voltunk a rendszerben, annál jobban láthattuk annak hibáit, és annál jobban szűrtük az ambivalens (vagy kifejezetten káros) folyamatokat. Egy gimnázium működése számos téren különbözik egy tudományegyetemtől. Az egyik fő különbség, hogy az egyetemnek polgársága van (bármennyire is kikopott ez a társadalmi fogalom a magyar mindennapokból). A polgárok – annak rendje és módja szerint – gyakorolhatnak jogokat, és mi éltünk volna ezekkel, ha hagyták volna.

Még tavaly decemberben akarták – sutytyomban, eltitkolva a nyilvánosság elől – átnevezni a Szegedi Tudományegyetemet Szent-Györgyi Albert Egyetemre, amivel nem is lett volna a hallgatóságnak baja, ha 1. tudott volna róla; 2. ha nem az SZTE-re jelentkezett volna; 3. ha megkérdezték volna a több mint 20 ezres hallgatóságot és a közel 2000 főnyi dolgozót erről a döntésről.

Szent-Györgyi Albert élete és munkássága példamutató nemcsak a magyar orvoslás, hanem a magyar felsőoktatás szempontjából is, viszont méltatlannak tartottuk, hogy egy önkényesen irányító

csoport úgy vigye ezt végbe, hogy erről mindenki a sajtóból értesült, nem is azoktól, akik a névváltást végrehajtanák. A VVL akkori kicsiny, de határozott magja a szenátusi ülésen (az ajtókból figyelve) olyan nyomást tudott gyakorolni a szenátorokra, hogy levették a kérdést a napirendről.

Hetekig tartott, míg ki tudtunk könyörögni az Egyetemi Hallgatói Önkormányzattól egy minimalista szavazást a névváltásról (igen/nem), ahol borzasztó körülmények között, 2 nap alatt több mint 7300 hallgatót mozgattunk meg, ami szerintem egyedülálló.

Az SZTE évek óta küzd azokkal a problémákkal, amelyeknek apropóján létrehoztuk a szervezetünket. A hallgatói önkormányzat (olyan, mint nálatok a DÖK, de ezerszer nagyobb hatalommal és pénzzel rendelkezik) egy dolgot hagyott el az évek során: magukat a hallgatói érdekeket. Nem akarjuk, hogy az ide jelentkezők kiszolgáltatottak és magukra maradtok legyenek, ezért szeretnénk egy felelős és aktív közösséget kialakítani, és minden eszközünkkel arra törekszünk, hogy ezekkel a király attribútumokkal a vezetőség is rendelkezzen.

Azonban nyomatékosan szeretném felhívni a kedves olvasó figyelmét, hogy az SZTE még a fentiekben pedzett problémákkal is az ország egyik legjobb és legélhetőbb egyeteme. Hogy ez így is maradjon, ahhoz kellünk mi, és majd ti is leendő egyetemi polgárokként. Szóval, ha erre jártok, mert éppen az SZTE-re vesznek fel titeket, dobjatok egy követést a VVL-re.

FELHÍVÁS

Kedves Öregdiákok!

Iskolánk indulásának 300. évfordulóját ünnepeljük a következő tanévben.

Szeretnénk, ha a Ti emlékeitek is megjelenének az évforduló kapcsán!

Kérjük, hogy küldjete egy olyan történetet, anekdotát, amire szívesen gondoltok vissza!

Ezeket a kis történeteket névvel fogjuk megjelentetni az iskolánkhoz kapcsolódó online felületeken és az iskolaújságban.

A visszaemlékezéseket a zsova.tamas@szeged.piarista.hu címre várjuk!

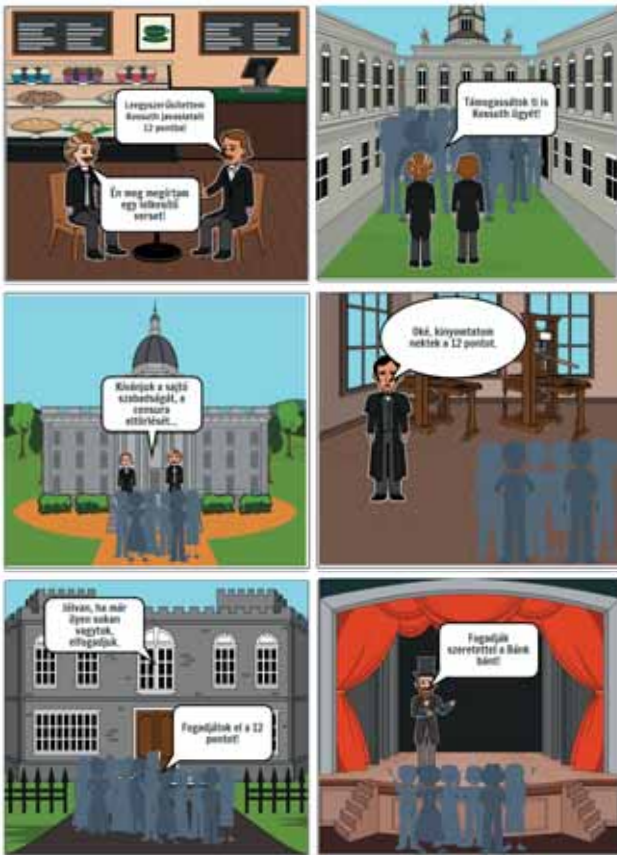
Küldhetitek folyamatosan, de van határidő is: 2021. június 30.

Ha nem vezették volna be újfent a digitális oktatást, szegényebben lennénk néhány kiváló beadandóval. Hiszen mindig akadnak olyan diákok, akik humorral és lelkesen készítik el a feladataikat. Ezekből szemezgettünk.

Hidegkuti Ádámnak az volt a feladata, hogy magyarázza el diáktársának a 12 pontot, és ő ilyen frappánsan oldotta meg ezt:

„Az első ponttal azt próbálták elmondani az embereknek, hogy szükségük van a sajtószabadságra és a cenzúra eltörlésére. Akkoriban még nem lehetett mindent kiadni újságokban, a cenzorokkal előbb le kellett ellenőriztetni, hogy nem tartalmaz-e nemkívánatos információkat. Ezt úgy képzeld el, mintha ma nem lehetnének a miniszterelnökről, vagy Müller Cecíliáról vicces mémek a neten azért, hogy minden ember komolyan vegye őket.”

Egy másik diák így formálta képregénnyé a március 15-i fordulmat:

Zsiga Gréta a következőképpen felelt arra a kérdésre, hogy „Mi a magyar most?” A beadandó egyébként Berzsenyi Dániel A magyarokhoz című verséhez kapcsolódott.

„Régen nagy harcosok voltunk, ma már a 12 éves fiúcskák sírják vissza a Trianon előtti időket, miközben az interneten szidják a szlovákokat és a románokat. A középkorban és az Újkorban alig volt olyan, aki ne tudta volna, hogy kik a magyarok. Jelenleg ott tartunk, hogy visszakerdeznék: *Sorry! What did you say? Are you hungry?*

A régi szép időkhöz képest mára csak egy eldeformált rántott hú-sunk maradt, de sebját, úgyis szeretjük a rántott húst.

A régi magyarok lógathatták a lábukat a horvát tenger vizében. Most van egy Balatonunk, amelyet a lehető legnagyobb óceán-

A digitális oktatás legérettebb gyümölcsei

nak képzelünk el. Ráadásul még mindig azzal menőzünk, hogy az Aranycsapat magyar volt. Ezzel nincs is gond, lehetünk rájuk büszkék, de a sok stadionunkkal lassan bekerülhetünk a Guinness Rekordok Könyvébe. Én a negatívumoktól függetlenül teljesen büszke vagyok arra, hogy most lehetek magyar.”

Végül következzen a 8. A osztályosok mémcunamija, amelyet a Légy jó mindhalálig (tudod, a Móricz-regény, amelyet el kellett olvasnod nyolcadikban) kapcsán készítettek.

Nyilas Misi

Amikor pakkot kap

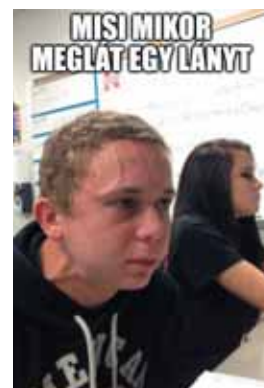
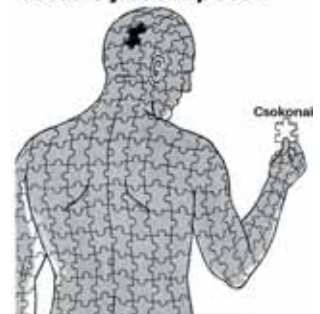
Nyilas Misi

Minden egyéb más esetben

Sometimes what a person needs is just one piece...

Online oktatás Légy jó mindhalálig

Járvány idején sem hallgatnak a múzsák – Ráadás

Vers- és novellaíró pályázatunk „átirat” kategóriájába egyetlen alkotás érkezett, amely kissé pesszimista valóságábrázolásával, de virtuóz megoldásaival versenytársak nélkül is kiérdemelte a szekció különdíját. Ahhoz, hogy megértsük a parafrázis nagyszerűségét, elsőként a feldolgozás alapjául szolgáló Juhász Gyula szonettét közöljük.

Juhász Gyula: Szonett Szegedhez

A magyar Alföld legszebb délibábja
Te vagy, szülötte városom, Szeged,
De nem csalóka nyári fény varázsa,
Hanem valóság bús puszták felett.

Az égbe törnek tornyaid kevélyen
S a szőke magyar vízben rengenek
A palotáid és a magyar éjben
Virrasztó lángod nagy-messze remeg.

Dugonics András nézi, hogyan épül,
Magasba hogy tör házad, szellemed,
Hogy szebb lettél, mint voltál, nagy Szeged!

Magyar emlékül és magyar reményül
Állj boldogan és büszkén, ősi város,
Símulj szerelmes szívvel a Tiszához.

Tarcsa Soma: Szonett Szegedhez

A hon nagy mezejének városi ideálja
Második otthonom, Szeged,
Ám ez nem fiatal álmok amalgámja,
Inkább bizonytalanság az új bizonyosság mellett.

A késői éjszakát fénylő oszlopokkal töröd meg merészen,
És az ország kisebbik erében sem jelennek
A csodáid, és már rég érzem
Riasztó hangod, melybe a távol beleremeg.

Dugonics András nézi, miként szédül
Szerteszét házad s vele szellemed,
Hogy mivé lettél, s mi voltál, ó, Szeged!

Honi emlékül és honi reményül
Nyugodj boldogan és büszkén, óvilági Város,
Símulj keserves szívvel a magyar valósághoz.

“Kedves Szülők!

Elérkezett a személyi jövedelemadó 1+1%-ának felajánlási ideje. Több száz éves történetünk során szorgalmunk és jóakaróink anyagi támogatása biztosította a diákokért végzett odaadó munkánkat. Kérjük, támogassa a piarista oktató-nevelő munkát a személyi jövedelemadója civil szervezeteknek felajánlható 1%-ával, rendelkezzen a Piarista Alapítvány javára! Az önök által felajánlott 1%-al a szegedi iskolát támogatja. A lenti link segítségével is megteheti a felajánlását.

<https://mailchi.mp/piarista/12>

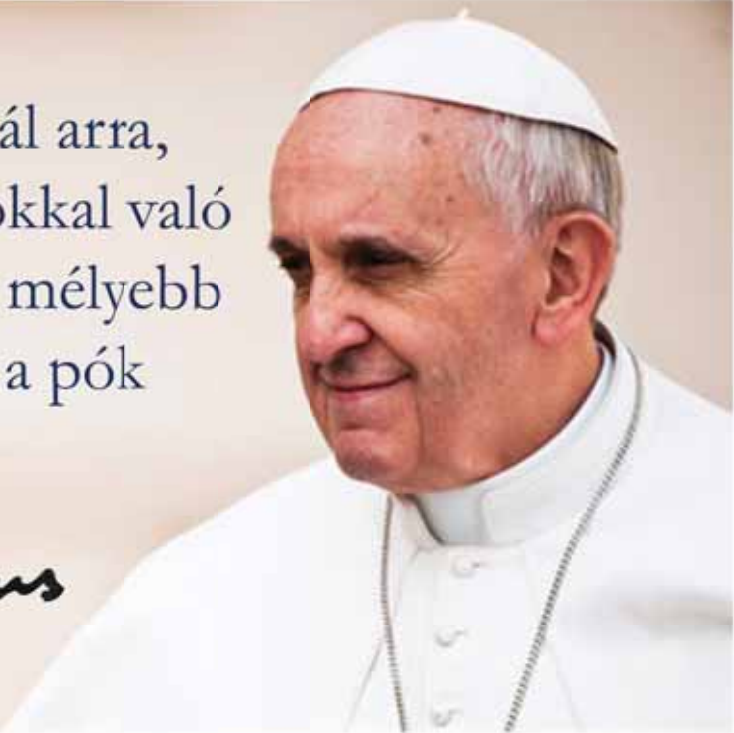
Köszönjük a szegedi iskola nevében

Jusztinné Nedelkovic Aliz
igazgató”

„Az internet lehetőséget kínál arra,
hogy megkönnyítsük a másokkal való
találkozást, de vezethet még mélyebb
bezárkózáshoz is, és miként a pók
hálója, csapdává válhat.”

Franciscus

**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

k é p e s l a p

